

Gepubliceerd op *Sovon.nl* (<https://www.sovon.nl>)

[Home](#) > Verwacht effect klimaatverandering op vogels vastgesteld

[1]

01 april 2016

Verwacht effect klimaatverandering op vogels vastgesteld

Van sommige soorten vogels wordt verwacht dat ze achteruit gaan door effecten van klimaatveranderingen, en andere soorten juist vooruit. Onderzoekers hebben nu aangetoond dat deze patronen daadwerkelijk plaatsvinden en zelfs goed voorspelbaar zijn voor het Noordelijk halfrond. Een internationaal team van wetenschappers, onder andere van Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Radboud Universiteit Nijmegen, publiceerden hun resultaten 1 april in het [tijdschrift](#) [2] *Science* [2].

Het onderzoeksteam, onder leiding van de Durham Universiteit in Groot-Brittannië, heeft een klimaatindicator ontwikkeld die het uiteenlopende lot van vogelsoorten aangeeft als reactie op het veranderende klimaat. Als basis gebruikten de onderzoekers telgegevens van 145 vogelsoorten uit Europa die gedurende 30 jaar (1980-2010) zijn bijgehouden en gegevens van 380 vogelsoorten uit Noord-Amerika.

Klimaatomstandigheden

Per soort berekenden de onderzoekers het voorkeursklimaat. Daarmee konden ze de waarschijnlijkheid bepalen dat een soort in een land volgens de klimaatomstandigheden gedurende

1980-2010 vooruit of achteruit zou moeten gaan. Vervolgens zijn voor deze twee groepen de daadwerkelijke trends in aantallen geanalyseerd.

Soorten waarvan werd verwacht dat ze voordeel zouden hebben van toegenomen temperaturen of bijbehorende effecten, blijken het relatief inderdaad veel beter te doen dan soorten die naar verwachting een negatief effect laten zien. Dit patroon treedt op in zowel Europa als Noord-Amerika. Andere factoren zoals de lichaamsgrootte van de soorten, de habitats waar de soorten in leven en het trekgedrag bleken niet te verschillen tussen de groepen.

In onderstaande video legt Ruud Foppen in simpele stappen de resultaten en de betekenis verder uit:

Klimaatindicator

Al eerder werd aangetoond dat verspreidingsgebieden van veel soorten verschuiven als gevolg van hogere temperaturen. Maar of soorten echt verdwijnen is moeilijker te zeggen omdat dit een traag proces is en alleen over een langere periode is waar te nemen. Hierop vooruitlopend zijn veranderingen wel waar te nemen via aantalsveranderingen. 'De resultaten van deze studie laten zien dat de verwachte verschuivingen in de vogelgemeenschap als gevolg van klimaatverandering zich daadwerkelijk voltrekken bij grote groepen vogels in grote delen van de wereld', stelt Ruud Foppen, onderzoeker bij Sovon. 'Met dit onderzoek is voor het eerst aangetoond dat klimaatverandering wereldwijd op grote schaal invloed heeft op de aantallen van vogelsoorten.'

Algemene soorten

De onderzochte soorten zijn bovendien een goede afspiegeling van de totale vogelbevolking want het betreft algemene soorten. Zo nemen in Nederland de spotvogel en de matkop af. Deze soorten nemen daarentegen in Noord-Europa toe. Voor andere soorten, zoals de bijeneter en de cetti's zanger, verbeteren juist de klimatologische omstandigheden in Nederland. 'Het onderzoek levert ons een goed bruikbare indicator op om de effecten verder op de voet te kunnen volgen, ook in relatie tot internationaal klimaatbeleid', aldus Foppen.

Duizenden vrijwilligers

De Nederlandse gegevens zijn afkomstig uit het Broedvogel Monitoring Project van Sovon, waaraan in de loop der jaren duizenden waarnemers een bijdrage hebben geleverd. Dankzij het omvangrijke samenwerkingsverband met buitenlandse zusterorganisaties konden de telgegevens nu in een internationale context geanalyseerd worden. 'Dit onderzoek laat op een prachtige manier de waarde van grootschalig verzamelde telgegevens zien', aldus Chris van Turnhout, mede-auteur en onderzoeker bij Sovon. In Europa worden deze gegevens centraal ingezameld door de European Bird Census Council (EBCC).

Voor de pers

[Contactpersoon, beeldmateriaal en meer informatie over het artikel](#) [3]

[Disclaimer](#) [Privacyverklaring](#) [Voorwaarden](#) [Beheer](#)

Links

[1] <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/verwacht-effect-klimaatverandering-op-vogels-vestiged>

[2] <http://science.sciencemag.org/content/352/6281/84>

[3] <https://www.sovon.nl/nl/persberichtklimaatindicator>